

TESTAMENTE

Juridisk set defineres et testamente sædvanligvis som værende et ensidigt frit genkaldeligt dokument.

Et testamente har, som det formentlig vil være bekendt, primært til formål at træffe bestemmelse i levende live om, hvorledes der skal forholdes med de forhåndværende ejendele, når døden indtræffer.

Oprettes der ikke testamente, er det fastsat i arvelovgivningen, hvorledes der skal forholdes med en afdøds ejendele. Den nu gældende arvelovgivning er af ældre dato og bestemmer, hvad der ud fra en gennemsnitsbetragtning er den mest hensigtsmæssige regulering af arveforholdene – herunder fordeling af arven.

De forskelligartede familiemønstre, vi kender i dag, hvor der både er dine, mine, vores børn og ugifte samlevende m.v., var ikke del af verdensbilledet, da den nu gældende arvelovgivning blev vedtaget. Derfor rammer lovgivningen ”skævt” i en lang række situationer.

Den eneste mulighed for at undgå, at der sker en anderledes fordeling af arven end den, der er foreskrevet i arveloven er ved oprettelse af testamente. Arvelovgivningen skaber med andre ord en hensigtsmæssig fordeling af arven i hvert fald ud fra en gennemsnitsbetragtning, når der er tale om en traditionel kernefamilie eller hvor arvelader ikke er gift og har børn. Er der derimod tale om et andet familiemønster, skaber arvelovgivningen et stort behov for testamentsoprettelse.

Formkrav:

Oprettelse af testamente er formbunden, det vil sige at der er visse formkrav til testamentet. Iagttages disse formkrav ikke, vil testamentet som udgangspunkt være ugyldigt i sin helhed. Der findes i det væsentlige 3 typer af testamenter, nemlig såkaldte notartestamenter, vidnetestamenter og nødtestamenter. Førstnævnte notartestamenter er langt det mest almindeligt forekomne og også den mest hensigtsmæssige måde at oprette testamente på.

Indhold af testamentet:

Det står som udgangspunkt en arvelader frit for at udforme indholdet af sit testamente, ligesom der ved et gensidigt testamente (et testamente mellem ægtefæller, hvor disse gensidigt begunstiger hinanden) er aftalefrihed. Adgang til at kunne testere over sine ejendele kaldes testationskompetencen. Testationskompetencen er dog indskrænket i visse henseender, særligt er testationskompetencen indskrænket af de nu gældende tvangsarveregler.

Tvangsarvinger efter den nu gældende arvelov er livsarvinger (børn og disses efterkommere) og ægtefælle. Den arv, der efter arvelovgivningen tilkommer livsarvinger og ægtefælle kan kun ved testamente indskrænkes til halvdelen. En arvelader har med andre ord kun testationskompetence over halvdelen af den legale arv til livsarvinger og ægtefælle.

Det bør forinden oprettelse af testamente grundigt overvejes, hvad formålet med testamentsoprettelsen er. Formålet kan eksempelvis være at sikre, at den længstlevende ægtefælle stilles bedst muligt, at en ugift samlever (som ikke uden testamentsoprettelse har arveret) arver efter førsteafdøde samlever, ligelig fordeling blandt børn efter længstlevende eller eventuelt i videst muligt omfang at udelukke et eller flere børn fra arv.

Udover sådanne overordnede formål for testamentsoprettelsen, kan et testamente eksempelvis indeholde bestemmelse om følgende forhold:

- Bestemme hvem der skal arve bestemte aktiver (genstandslegat)
- Bestemme hvem der skal have kontante beløb (sumlegat)
- Bestemme gennem flere led, hvem der skal arve (oprettelse af prioritetsrækkefølge, hvori arvelader opretter flere på hinanden følgende arvinger, således at den oprindelige arvelader opretter en rækkefølge af arvinger i prioriteret rækkefølge benævnt successionsrækkefølge)
- Bestemme at arv skal være særeje for arvtager (eventuelt fuldstændigt særeje, skilsmisse-særeje, kombinationssæreje, brøkdelse mv.)
- Bestemmelse om eventuel båndlæggelse af arv
- Bestemmelse om ejes gravsted
- Bestemmelse om hvem der skal tage vare på mindreårige børn i tilfælde hvor én eller begge forældre dør – såkaldt børnetestamente. Et børnetestamente har en vejledende funktion i forhold til det statsamt der træffer afgørelse om spørgsmålet.

Ovennævnte er naturligvis ikke en udtømmende opregning af forhold, der kan reguleres i testamente men blot eksempler på gængse bestemmelser indeholdt i et testamente.

Behov for at oprette testamente:

Som nævnt indledningsvis er der i mange situationer et stort behov for oprettelse af testamente. Et særligt behov for testamentsoprettelse eksisterer hvor følgende familiemønstre gør sig gældende:

1. Enlige med livsarvinger.
2. Enlige med arvinger i 2. arveklasse
3. Enlige med arvinger i 3. arveklasse
4. Enlige uden slægtsarvinger
5. Barnløse ægtefæller
6. Ægtefæller, der alene har fællesbørn
7. Ægtefæller, der alene har særbørn
8. Ægtefæller, der både har fællesbørn og særbørn
9. Ugifte samlevende, der er barnløse
10. Ugifte samlevende, der har børn
11. Enker eller enkemænd i uskiftet bo
12. Enker eller enkemænd, der ikke er i uskiftet bo.

*****

Korrekt oprettelse af testamente både i relation til iagttagelse af de gældende formkrav for oprettelse af testamente og i relation til bedst mulig udnyttelse af de muligheder, de gældende arveregler opstiller for den konkrete situation, nødvendiggør almindeligvis, at der søges rådgivning hos en advokat med kendskab til emnet. Det samme gør sig også gældende for så vidt angår ændring af et eksisterende testamente eller eventuelt tilbagekaldelse af et sådant.